

Psoriasis Olgularında Oküler Tutulum

OCULAR INVOLVEMENT IN PSORIASIS CASES

Zerrin KAPICIOĞLU*, Sevgi BAHADIR**, Özcan MEMİŞ***,
Hidayet ERDÖL*, Cihan AĞAOĞLU***, Uğur GÜL****

- * Yrd.Doç.Dr.Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları ABD,
** Yrd.Doç.Dr.Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji ABD,
*** Dr.Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji ABD,
**** Uzm.Dr.Trabzon Devlet Hastanesi, TRABZON

ÖZET

Çalışmamızda 52 psoriasis'li hastanın oküler bulguları 30 kişilik kontrol grubu ile karşılaştırıldı. Psoriasis'li hastaların %86.95'inde ve kontrol grubunun %40.0'ında oküler tutulum tespit edildi. Aradaki fark istatistiki olarak anlamlı idi ($p<0.0001$). Psoriasis hastalarında kontrol grubuna göre anterior blefaritis %46.1 ($n=24$) ve telangiectasia %46.1 ($n=24$) anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0.0001$).

Bu bulgular psoriasis hastalarında oküler bulguların beklenenden sık olduğunu ve hastaların takibinde dermatoloji-oftalmoloji işbirliğinin doğru tanı ve tedavi için gerekli olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psoriasis, Oküler tutulum, Psoriatik artrit, Psoriatik uveitis

T Klin Dermatoloji 1996, 6:118-120

Dermatolojik ve oftalmolojik bulgularla seyreden bir çok hastalıklardan biri olduğu düşünülen psoriasis'in etyolojisi kesin olarak bilinmemektedir (1,2). Suçlandırılan faktörlerin başında genetik komponentten söz edilmektedir. Stress, travma, streptokokal enfeksiyonlar ve bazı ilaçlar aktive edici faktörler olarak kabul edilmektedir (3,4).

Toplumda sıklığı %1-2 oranında olduğu bildirilen psoriasisli hastalarda %10 oranında oküler tutulumu rastlanmaktadır (1-4). Bu tutulum psoriatik lezyonların göz kapağına yerleşimi ya da göz kapaklarında eritem ve ödem şeklinde olabildiği gibi, kronik konjonktivitis ve kapak lezyonlarının konjonktivaya ilerlemesi şeklinde daha ciddi de seyredebilir.

Psoriasis vakalarıyla kronik üveitis birlikteliği özellikle psoriatik artritli vakalarda daha yüksek rapor edilmektedir (5,6).

Psoriasis ile oküler bulguların beraberliğine rağmen raporlar yeterli büyüklükte olmayıp, ülkemiz için de bil-

Geliş Tarihi: 05.04.1996

Yazışma Adresi: Dr.Zerrin KAPICIOĞLU
Karadeniz Teknik Üniversitesi Lojmanları
35/5 61080 TRABZON

SUMMARY

In this study ocular findings of 52 patients with psoriasis were investigated and compared with those of controls. Pathological ocular findings were detected in 86.95% and 40.0% of patients and controls respectively. The difference was statistically important ($p<0.0001$). In psoriatic patients anterior blepharitis (46.1%) and telangiectasia (46.1%) were statistically higher than that of controls.

It is concluded that, ocular involvement is higher than expected in psoriatic patients and as a result, authors drew attention to positive relationship between dermatologist and ophthalmologist on the follow up of psoriasis.

Key Words: Psoriasis, Eye Manifestation, Uveitis, Arthritis

T Klin J Dermatol 1996, 6:118-120

giler açık değildir. Bu nedenle psoriasisli vakalarda oküler bulguların araştırılması bu çalışmanın amacını teşkil etmektedir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmamız Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı'na başvuran 52 psoriasisli hasta üzerinde gerçekleştirildi. Klinik olarak psoriasis teşhisi konan hastaların yaş ve cinsiyetleri, lezyonun lokalizasyonu, tipi ve süresi tespit edildi. Bu özelliklere göre lezyonlar kronik plak (psoriasis vulgaris), guttat, püstüler, eritrodermik, psoriatik artropati olarak gruplandırıldı. Tüm vakaların ayrıntılı oftalmolojik muayeneleri ve kontrol grubu olarak seçilen benzer yaş grubundaki 30 sağlıklı kişinin oftalmolojik muayeneleri Göz Hastalıkları Kliniğinde gerçekleştirildi.

Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde 386DX bilgisayar, Epi info 5.0 versiyon epidemiyoloji paket programı, ki-kare (χ^2) testi ve iki yüzde arasındaki farkın önemlilik testi kullanıldı. 2x2 düzenlerde gözlenen değer 25'in altında olduğunda Yates düzeltilmesi yapıldı.

BULGULAR

Çalışmamızda 27 erkek (%51.9), 25 kadın (%48.1) toplam 52 vaka incelendi. Vakaların en küçüğü 3, en

Tablo 1. Psoriasisli vakalarda ve kontrol grubunda cinsine göre dağılımı

	Kadın		Erkek	
	n	(%)	n	(%)
Kontrol	17	(%56.7)	13	(%43.3)
Hasta	25	(%48.1)	27	(%51.9)

Tablo 2. Psoriasisli vakalarda ve kontrol grubunda yaş ortalaması

	Kadın	Erkek
Kontrol	28.96±10.3	26.32±8.2
Hasta	27.93±9.7	27.81±9.3

büyüğü 74 yaşında olmak üzere yaş ortalaması erkeklerde 27.81±9.3, kadınlarda 27.93±9.7 olarak tespit edildi. Kontrol grubunu oluşturan benzer yaş grubundaki 30 kişinin 17'si kadın (%56.7), 13'ü erkek (%43.3) idi. Yaş ortalaması erkeklerde 26.32±8.2, kadınlarda 28.96±10.3 olarak tespit edildi (Tablo 1, 2). Vaka ve kontrol grupları arasında yaş ve cinsiyet yönünden farklılık yoktu (p>0.05).

Vakaların öyküleri değerlendirildiğinde hastalık süresinin en kısa 20 gün, en uzun ise 45 yıl, ortalama 23.82 yıl olduğu gözlemlendi. Vakalarımızın 36'sını kronik plak (psoriasis vulgaris), 13'ü guttata, birer adet püstüller psoriasis ve artropati, eritrodermik ve psoriatik artropati oluşturuyordu.

Oftalmolojik muayene sırasında 45 vakada (%86.5) oküler tutulum tespit edildi. Kontrol grubunda ise bu oran 12 vaka ile %40.0 idi. İki yüzde arasındaki farkın önemlilik testi uygulandığında bu iki grup arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı idi (p<0.0001). Oküler patoloji gösteren vakaların kadın-erkek oranı eşitti.

Psoriasis vakaları ve kontrol grubundaki vakalar oküler tutulum yönünden karşılaştırıldığında vaka grubunda oküler tutulumun daha yüksek olduğu tespit edildi. Anterior Blefaritis %46.1 (n=24) ve telenjiektazi %46.1 (n=24) (p<0.0001) anlamlı olarak yüksek bulundu. Vaka ve kontrol grubunun oftalmolojik muayene sonuçları Tablo 3 ve 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4. Psoriasisli vakaların klinik tipleri ve oküler patolojiler

	Plak		Guttata		Eritrodermik		Püstüller		Artropatik	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Konjonktivitis	2	(3.8)	-	-	-	-	-	-	-	-
Periferik kornea vaskularizasyonu	3	(5.8)	1	(1.9)	-	-	-	-	-	-
Katarakt	1	(1.9)	5	(9.6)	-	-	-	-	-	-
Dellen	1	(1.9)	-	-	-	-	1	(1.9)	1	(1.9)
Üveitis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blefaritis	19	(36.5)	4	(7.7)	1	(1.9)	-	-	-	-
S.P.K.	4	(7.7)	3	(5.8)	-	-	-	-	-	-
Telenjiektazi	19	(36.5)	4	(7.7)	1	(1.9)	-	-	-	-

Anterior Blefaritis (Şekil 1) saptanan hastaların tümünde kapak kenarında telenjiektazi mevcuttu ve bunların psoriatik lezyonları jeneralize idi. Bunların 6 tanesi plak, 1 tanesi guttata tipi psoriasis vakalarıydı.

TARTIŞMA

Psoriasis 10-35 yaşları arası sık görülen bir deri hastalığıdır. Bizim vakalarımız da, yaş ortalaması yönünden bu bilgilere uymakla birlikte 10 yaş altında 3 vakamız mevcut olup, 3'ünde de konjenital lens opasitesi tespit edilmiştir. Vakalarımızın ortalama hastalık süresi 23.82 yıl olup, bu hastalığın kronik seyri ile uyum göstermektedir. Psoriasis oküler tutulum oranı literatürde %10 olarak bildirilmektedir (1-4). Bizim vakamızda ise bu oran %86.5 olarak gözlenmiş ve literatürden farklı bulunmuştur. Bu fark muhtemelen hastaların jeneralizasyon gösteren tipinin çoğunlukta olmasından kaynaklanabilir. Oküler patolojiler bilateral özellik gösteriyordu. Bu sonuçlar literatür ile uyumludur (1-5).

Psoriasis hastalarında sıklıkla rastlanan göz bulguları anterior blefaritis, süperfisiyel punktat keratopati, konjonktivitis, kornea vaskularizasyonu, üveitis ve katarakt olarak bildirilmektedir (1-6).

Çalışmamızda 24 vakada anterior blefaritis, 7 vaka-

Tablo 3. Psoriasis vakalarında ve kontrol grubunda rastlanan göz bozuklukları

Oküler Bulgular	Psoriasis		Kontrol		P
	n	%	n	%	
Konjonktival hiperemi	-	-	5	(16.5)	p<0.01
Konjonktivitis	2	(3.8)	-	-	p>0.05
Telenjiektazi	24	(46.1)	-	-	p<0.001
Blefaritis	24	(46.1)	2	(6.6)	p<0.001
S.P.K.	7	(13.4)	1	(3.3)	p>0.05
Dellen	1	(1.9)	-	-	p>0.05
Pterijum	-	-	1	(3.3)	p>0.05
Katarakt	6	(11.5)	1	(3.3)	p>0.05
Üveitis	1	(1.9)	1	(3.3)	p>0.05
Periferik kornea vaskularizasyonu	4	(7.6)	-	-	p>0.05
Glokom	-	-	1	(3.3)	p>0.05
Toplam	52	100	30	100	

*S.P.K.=süperfisiyel punktat keratopati

Şekil 1. Eritrodermik psoriasisli bir vakada blefaritis

da süperfisiyel punktat keratopati, 2 vakada nonspesifik konjonktivitis, 24 vakada kapak kenarında telenjektazi, 1 vakada ise üveitis tespit edildi. Psöriasisli hastalarda blefaritis ve telenjektazinin birlikteliği literatürde vurgulanmış olmasına rağmen (1,2) başka bir çalışmadaki 101 vakalık hasta grubunda blefaritis ve telenjektazi gözlenmemiştir (7). Muhtemelen bizim çalışmamızda bu bulguların görülmesi lezyonların jeneralizasyon göstermesine ve hastalığın kronik seyirli olmasına bağlanabilir.

Psoriatik artropati olan vakalarda oküler komplikasyonların daha sık gözleendiği vurgulanmaktadır (6,7). Bizim çalışmamızda da 2 vaka psoriatik artropati tanısı ile takip edilmekteydi. Bunlardan püstüler psoriasis ve artropati olan vakada üveitis mevcuttu. Üveitisin püstüler psoriasis ile birlikteliği bildirilmiştir (6,7). Bizim çalışmamızda püstüler psoriasis ve artropati olan vakamızda gözlenen üveitis püstüler psoriasis ile ilgili olabilir veya artropatide görülen üveitis şeklinde karşımıza çıkmış bulunabilir. Bu konuda ayırıcı tanı yapmanın oldukça zor

olduğu düşünülmektedir.

Catsari ve arkadaşları (7) 7 vakalık artropati serisinde 3 vakada üveitis, 45 vakada katarakt tespit etmişlerdir. Duke-Elder daha önce de psoriasis vakalarında katarakt gözleendiğini ancak bunun tesadüfi olduğunu ileri sürmüştür. Bizim çalışmamızda 6 vakada katarakt gözlelenmiştir. Bunların bir tanesi 45 yaşında idi ve senil kataraktı mevcuttu. Diğer 5 vaka ise 13 yaşın altında ve konjenital lens opasitesi olan vakalardır. Bu katarakt vakalarının rastlantısal mı olduğu, yoksa başka faktörlerinde mi rol oynadığına karar verebilmek için daha geniş kapsamlı çalışmaların yapılması gerektiği inandırıcıdır.

Sonuç olarak bu çalışma ile psoriasisli hastalarda oküler bulguların oldukça sık gözleendiği ortaya konulmuştur. Bu nedenle psoriasisli hastaların takibinde özellikle oftalmologlarla dermatologların işbirliği içinde olmaları gerçeği ortaya çıkmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Donshik PC, Hass DM, Ehlers WH. Inflammatory and papulosquamous disorders of the skin and eye. *Dermatol Clin* 1992; 10(3):533-47.
2. Richard DG. Skin and Mucous Membrane Disorders. In: Albert&Jakobiec editors. Principles and practice of ophthalmology. WB Saunders Co, 1994:3152-4.
3. Van Scott EJ. The physician's approach to psoriasis and its vitims. *Dermatol Clin* 1984; 2:357.
4. Fox BJ, Odom RB. Papulosquamous disease: A review. *J Am Acad Dermatol* 1985; 12:597.
5. Demis DJ. Clinical Dermatology. Philadelphia: JB Lippincott Co, 1992; 4:28-32.
6. Rasmussen JE. Psoriasis in children. *Dermatol Clin* 1986; 4:99.
7. Catsarou-Castari et al. Ophthalmological manifestations in patients with psoriasis. *Acta Derm Venereol (Stockh)* 1984; 64:557-9.